

De Kernvisie

Alle leerlingen krijgen in de klas informatie voor de linkerhersenhelft. Voor leerlingen die een leerstijl hebben die georiënteerd is op hun rechterhersenhelft is dat een fiks probleem. Zij hebben een andere aanpak nodig.

door Wim Bouman

U heeft er dagelijks mee te maken. Leerlingen die na grondige uitleg, extra persoonlijke aandacht en grote inspanningen van de leerling, ouders en leerkrachten, zich toch de stof niet eigen kunnen maken. Kijk je naar de leerling dan begrijp je dat niet, want hij is vaak zeer slim. Hij doet dingen waarvan je zegt 'goh, wat knap beredeneerd', maar simpele woorden of sommen krijgt hij niet geautomatiseerd. Vaak krijgen deze leerlingen een dyslexie- of dyscalculieverklaring, maar vaak ook niet.

Leerstijlen

Er is een groep leerlingen die de voorkeur heeft om auditief en digitaal (vanuit schrift beredenerend) te denken. Deze groep sluit prima aan op de wijze waarop het onderwijs de lesstof aanbiedt. Deze leerlingen hebben een linksgeoriënteerde leerstijl, ofwel de voorkeur om meer de linker- dan de rechterhersenhelft te gebruiken.

De groep leerlingen met leerproblemen hebben één ding gemeen, zij hebben een rechtsgeoriënteerde leerstijl. Dit betekent dat zij een voorkeur hebben om visueel en kinesthetisch (gevoelsmatig) te denken. Deze leerlingen denken in beelden en met hun gevoel, veel minder in woorden. Zij associëren sterk met wat zij waarnemen en worden hierdoor nogal eens als 'afwezig' betiteld. Zij zijn dus veel intern, in hun hoofd, bezig.

Deze tweede groep automatiseert niet zoals school hen dat leert; informatie herhalen, totdat het in het lange termijngeheugen wordt verankerd. Door verschillende gedachtestromen en associaties wordt dit automatiseringsproces bij deze kinderen verstoord.

De informatie die in de klas wordt verstrekt, wordt veelal aangeboden voor de linkerhersenhelft, terwijl deze leerlingen het eigenlijk via hun rechterhersenhelft zouden willen hebben. De Kernvisie methode helpt deze kinderen om de informatie zo te interpreteren, dat het via de rechterhersenhelft naar binnen kan komen. En wat blijkt? Deze kinderen kunnen wel automatiseren en spelling toepassen, maar moeten de informatie alleen anders krijgen.

Linksgeoriënteerde leerstijl

Leert stap voor stap

Werkt vanuit onderdelen naar het geheel

Is een analytische denker

Leert klanken makkelijk

Kan woorden spellend uitspreken

Vraag

antwoord

Rechtsgeoriënteerde leerstijl

Leert vanuit het overzicht

Werkt vanuit het grote beeld

Leert het best door verbanden te zien

Leert hele woorden makkelijk

Moet woorden visualiseren alvorens ze te kunnen spellen

Vraag

antwoord

Bij de linksgeoriënteerde leerstijl leert men stapje voor stapje naar de oplossing. Bij de rechtgeoriënteerde leerstijl gaat men direct een poging doen om tot de oplossing te komen en kijkt dan of hij het goed heeft gedaan.

Wij willen kinderen door middel van een spellingsregel laten beredeneren hoe een woord geschreven moet worden en op deze wijze een woordbeeld laten creëren. Maar de rechtsgeoriënteerde denker haakt halverwege af bij deze uitleg. Hij wil direct met het woordbeeld aan de slag. De Kernvisie methode stelt de leerling in staat om dit woordbeeld direct in het lange termijngeheugen te plaatsen en blijvend te reproduceren. Het einddoel, het woordbeeld, is bereikt.

Hoe werkt het?

Wanneer wij woorden opschrijven zijn we eigenlijk helemaal niet met spellingsregels bezig. We schrijven een woord op, kijken ernaar en zien dat het niet klopt, om het

methode

vervolgens te verbeteren. We vergelijken het woord, dat we hebben geschreven met het woordbeeld in ons hoofd. Dat klopte niet, dus hebben we het verbeterd.

Wanneer je de leerling in staat kan stellen om het woordbeeld in het hoofd te zien staan (gebruik makend van het sterke visuele vermogen), dan registreren de hersenen het woordbeeld en nemen het mee naar het lange termijngeheugen. Het woordbeeld is geregistreerd. Daar waar wij normaal de informatie herhalen om te automatiseren, volstaat hier het registreren van het woordbeeld. Wanneer een leerling dit kan, kan hij dit op vele terreinen toepassen. Het stampen, het uit het hoofd leren, is er niet meer bij.

De leerling is met de Kernvisie methode in het hoofd aan het leren. Neem het leren van woorden uit vreemde talen. Door simpel de combinatie tussen de twee woorden in het hoofd te zien staan, dus 'stoel – chair' in zijn geheel, zorg je ervoor dat automatisch het verband tussen de woorden wordt gelegd. Op het moment dat het gevraagd wordt, komt de informatie vanzelf weer naar boven.

Grammatica is beredeneren waarom een woord of zin op een bepaalde manier moet worden geschreven volgens regels en structuren. Dit is niet de sterke kant van de rechtsgeoriënteerde denker. Stuur je deze rechtsgeoriënteerde denker drie maanden naar het buitenland om een vreemde taal te leren, dan spreekt hij de taal vloeiend en weet hij precies in welke volgorde de zinnen worden opgebouwd. Natuurlijk is dit niet altijd mogelijk, maar begin om in de klas uitsluitend de te leren taal te spreken. Dus geen enkel woord Nederlands. Discussieer over interessante onderwerpen.

Rechtsgeoriënteerde denker haakt halverwege de uitleg af

Bij wiskunde komt de rekenvaardigheid aan de orde. Wat wij zien is dat de sommen met een uitkomst tussen de 1- 20 niet goed geautomatiseerd zitten. De rechtsgeoriënteerde leerling heeft allerlei trucjes gevonden om er te komen. Naarmate de vraagstukken ingewikkelder worden,

moet alle aandacht naar de strategie van de oplossing. Wanneer er niet goed geautomatiseerd is, vormt dit een probleem. Dit is bij de tafels precies hetzelfde. Met de Kernvisie methode helpen we de leerling deze twee categorieën te automatiseren, door ook deze sommen in het visuele geheugen te zetten. Voor de leerling een eenvoudige actie, omdat deze methode bij hem past. Het betekent dus terug naar de basis, de kern van het probleem.

De Kernvisie methode is een relatief eenvoudige manier van werken, die het normale lesritme niet hoeft te verstoren. De leerlingen, die nu ook al extra aandacht krijgen, kunnen in deze tijd worden voorzien van de Kernvisie methode en kunnen daarna gewoon in de klas verder functioneren.

Empirisch is vastgesteld dat deze kinderen daarna beter doorstromen en uitstromen naar het vervolgonderwijs.

Vijftig jaar geleden waren linkshandigen probleemgevalen. Zij hadden een afwijking. Men bond deze kinderen de linkerhand op de rug, om hen te stimuleren de rechterhand te gaan gebruiken. Tegenwoordig is het linkshandig zijn geaccepteerd en maakt men aanpassingen in het aanbod voor linkshandigen. Nu staan we voor de uitdaging om rechtsgeoriënteerde leerlingen op hun manier te laten leren!

Wim Bouman is grondlegger van de Kernvisie methode en auteur van het boek 'Krachtig anders leren'.
Info: www.kernvisiemethode.nl

